

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

עורך ראשי:	אורי אבנרי
ראש המערכת:	שלום כהן
עורך משנה:	רוב איתן
עורך כיתוב:	סילבי קשת
כתב בכיר:	אלי תבור
עורך תבנית:	זקי
צלם המערכת:	אריה קרו
חברי המערכת:	

העתון הנקרא ביותר במדינה

21 יוני '71

בגליון זה שוכנות, זו בצד זו, שתי כתבות הנוגעות למדיניות המרחבית או שיתוף ראל: הכתבה המלאה על מאורעות פלורנץ ותשובתו של קלמן כץ לטענות שילוח בענין המחתרת העיראקית. אין זאת רק שכנות גיאוגרפית. יש דמיון מפליא בין שתי הפרשות.

במדע הפילוסוף, יש דבר הנקרא "מודוס אופראנדי", כלומר אופן הפעולה או שיטת הביצוע. לגבי בלש מנוסה, זהו הדבר הר"ש שון הבלט בעיניו בכל. פשע, כי זהו חוק ברזל: פושע מוסים חוזר המיד (פרט) למקרים נדירים (מאד) על שיטת הביצוע שלו. שיטה זו מגלה את העקבות בבחטון שאינו נופל מזה של טביעת אצבעות.

והנה, בפרשת פלורנץ ובפרשת המחתרת, מבחין הקורא בעלי-המחשבה בשורה שלמה של פרטים זרים, המצטרפים למודוס אופראנדי קבוע. הנה רשימה תמציתית ביותר:

- בשני המקרים באה היוזמה לא מצדה של ממשלת ישראל, אלא מצדם של אזרחים פרטיים, בעלי הרגשת-חובה לאומית, שעצם היותם אנשים פרטיים השיג אותם מראש על הנציגים הרשמיים. במקרה האחד: ג'ון גולן. במקרה השני: ציון בן-אפרים וקלמן כץ.

- בשני המקרים היה הצד השני מורכב מחוגים ערביים לאומניים, הרחוקים מן ה"קומוניזם" והרואים מקום לשיתוף-פעולה עם ישראל.
- בשני המקרים הועבר הטיפול לידיו של ראובן שילוח, שילוח בענין מראש וחסר כל בו כמנהג תחילה. ההבדל היחיד: בפרשת פלורנץ חיבל שילוח על-ידי כך שבא, בפרשת המחתרת חיבל על-ידי כך שלא בא לפגישות.

- בשני המקרים הוצג הצד השני, אחרי מעשה, כקבוצה של עובדי-בטל חסרי-חשיבות, בוק, שלא כדאי לבזבז עליהם מילה, וחבל על כל מאמץ שהושקע כדי להיפגש עמם.
- בשני המקרים הוצגו בעלי-היוזמה הישראלים תחילה כקומוניסטים (שילוח טען כי בן-אפרים קומוניסט, אנשיו רמזו השבוע כי ג'ון גולן מוכר עם השמאל הקיצוני בצרפת), ולאחר מכן כמטוממים, תמימים ונוודניקים מטורפים-למחצה.

- בשני המקרים שרתו אנשי מפ"ם את המיוזמות של שילוח, והצדיקו את מעשיהם של האיש המסמל בדיוק את ההפך ממטרי תיה המוזהרות של מפ"ם.
- בשני המקרים נמצא ברצף הנכון עתונאי שעשה את המלאכה המלוכלכת, מעל עמודי עתון שאינו שייך באופן רשמי למפא"י. בפרשת המחתרת היה זה איש על המסמר שהפך מלת-כבוד קדושה וזוהה בצורה מתועבת את ראשי המחתרת, תוך סילוף דונוני של הדברים שנאמרו לו בשיחה

פרטית. בפרשת פלורנץ היה זה איש מעריב שהפך את מילת הכבוד שנתן לפרופסור פלסנר ושם בפיו דברים שסתרנו את ה"חייבות" בשני המקרים היו אלה אנשים המכהנים או כיהנו בתפקיד "סופרים לעניינים ערביים" — כלומר עתונאים שתפקידם בכל ימות השנה לשים את חתימותיהם שלהם על החומר הנמסר להם מוכן מטעם מנגנון-החושך.

אולי זו התועלת האמיתית שתצמח מ"גילויי העולם הזה בשתי הפרשות: שלהבא נוכל לזהות את עקבות החבלנים, על פי המודוס אופראנדי, גם במקרים שלא נוכל לעמוד על הפרטים עצמם בצורה כה יסודית כמו בשתי פרשות אלה.

כפי שכתב השבוע בעדינות רבה הפרו"ס פסור מאיר פלסנר: "אולי דברים אלה עשויים להבהיר לא רק מה שקרה באמת בפלורנץ, אלא גם מדוע מדיניות המתנהלת על-ידי אנשים בעלי אופק כזה, אינה יכולה להתפאר בהצלחתה."

לפני שנה הייתי נוכח בפגישה פרטית, בה קרא יגאל מוסיונון את מחזהו זרוק אותו לכלבים. שאז נמצא בשלב מוקדם של הכנה. אחרי שכל הנוכחים שפכו קיתון של בוז על מוסיונון, הטיחו בפניו שהוא עושה עבודה מלוכלכת ומוכר את נפשו, פחד אחד הנוכחים פסק שנחרת בזכרוני: "יגאל, אתה כורה לעצמך קבר מוסיוני!"

זוכרתם בבטוח את פעמים השבוע, אילו הייתי אדם דתי, הייתי אומר: קללת אלוהים רובצת על כל מי שנגע במחזה זה. שבועות מעטים אחרי ששחקנים ושרים התחבקו והתנשקו על הבמה, טבע המחזה ביים של בון. כל אחד יודע מה קרה למוסיונון עצמו. הבימה לא החלימה מן המכה ה"מוסרית", ויובל הארבעים שלה — שיכול היה להפוך לחג עממי גדול — עבר בלולי להשאיר רושם על איש. יחס הקהל למוסד זה השתנה, אפילו מנהיגי המדינה, שלמענם הקריבה הבימה את עצמה, התיחסו אליה בבזבז ניכר. לא לחינם אסר המחוקק התנ"כי להכניס אתנו זונה ומחיר כלב לבית-המקדש.

השבוע שוב אירעו שני דברים הנראים כאילו הם תוצאה של קללה מלמעלה. רק לקח תיאטרון זירה מחזה חדש של מוסיונון להצגה — וכבר אירעו שם דברים שכמעט פירקו את התיאטרון כולו. ואילו מיטר פריי איבד את עשתונותו במסיבת-עתונאים, ביזה עצמו לטעין כל, חזר בו מכל מה שאמר בשעתו על זרוק אותו לכלבים, שפך דמעות תנין על חלקו בהצגת מחזה זה והודה שמכר אז את נפשו בעד כסף, בהסכמו לביים את עבודת מוסיונון.

אורי אבנרי

מכתבים

הראויה להוקרה, מבלי להטיף לנקמה כל הכבוד לכם.

מרדכי גיורא, ירושלים

זועזעתי למשמע פסק הריון במשפט כפרי קאס. במשפט זה התגלו כמה שגיאות מביט פטיות, והחמורה שבחן היתה אי הבאת אלגור'משנה ששכר שרמי לדין. פטירת שרמי מעונש, וכן הענשת ההייליים שנשלחו חלק מפרשה זו, עשויים ליצור תקדים, בו ימסכו הייליים לפתוח בפרשן פו יעמדו לדין. ביצוע פסק דין חמור כל כך ימיט קלון על צה"ל. יש לדעתי להפחית מענשם

של מילני ורהאו, ולשחרר לנמרי את שאר הנאשמים אשר מילאו את קורה מפורשת. אמנון היילפרון, רמת-גן

עניינים מכוונים

מאמרים על המספר בקיבוץ יכולים להפוך ככם רק נאווה. מאז הלחם למרסמ, העור העולם הזה לאחר הנושאים המדברים ביותר בקבוצי השומר הצעיר, ויחודר ב"קיבוצי כוהרד מושבע שלכם, הייתי צריך הפעם להתנגן מול התקפת פתע כללית. כל נסיונותי להתנגן ולטעון שהעולם הזה לא חידש בעצם דבר אלא הביא לידיעת הצבור, העירוני בעיקר, את הבעיות המעסיקות את בני הקבוץ, היו לשוא. בעקבות הפירסומים הנ"ל אף הועלתה הצעה בקבוצי, לאסור על קריאת העולם הזה, כתוצאה מכך, הפלחו לי הפעם אם לא אציין את שמי וכתובתי המלאים.

"קבוץ השומר הצעיר, עמק-חפזר... כל הכתבות שלכם בענין המספר בקיבוץ, המחתרת העיראקית ונציגים מפ"ם ב"פלוני, והתשובות החותכות שקיבלתם ב"על השמיר" היו צריכות מוסו ליצור אצלכם צורך של חשבונות עתונאי. למרות שהניי דונל בחופש העיתונות, לא פעם נדמה לי שלמען ההיגיינה הציבורית היו מוסרות מנגנון החושך צריכים לכוון קצת את עניינם.

יהודה לדוי, קבוץ גת

כשם שהם מכוונים את עניני על-המשמר, למשל?

כמאמכם על משבר האשה בקיבוץ (העולם הזה 1005) כתבתם שלא נשאר שריר מה-דיאף של אשה חשונה לנכר, וכי הוברד שבנלל מנבלות שונות אין האשה יכולה לעמוד בתחרות עם הנכר. אם תבואו לצה"ל תוכחו בנלל, כי רוקא בנות הקבוצים הן המתנכרות לכל התפקידים שכאלו לא נולדו לעשים, מתוך רצון להראות לנכרים כי הן יכולות להשתוות איתם. כמעט כל הצנחניות

"אופנה בקיבוץ" בתערוכת הקיבוץ

הן בנות קבוצים, ואין זה נכון שבנלל עובדה זו מאבדת האשה בקיבוץ את אפיה כאשה, אני סבורה יותר הלבושה באפנת הקבוץ נראית הרבה יותר אשה מאשר נעית רחוב דינונוף הלבושה בקסו או טרפו. איה, צחיל

אפנת הקבוץ, כפי שהופיעה בתערוכת ה"קבוצים, ראה תמונה.

נפש היקר

בלי פסק רבות הן האמהות שנידלו יותר ילדים מריקה וראי, וידועותיהן ונסיונן בחינוך רב יותר אולם רבות הן גם האימהות הצעירות, הסרות הישע, השונות ב"חינוך ולידה הראשונים על כל צעד ושעל. אמהות אלה וראי שמחו לשמוע את דעותיהם של ריקה זראק, שהגישו בצורה קצרה ומוסיבת (העולם הזה 1096-1095).

אני מודה לריקה בשם כל אלה שהפיקו תועלת רבה מסאמרה. עלי והצלחתי ונשמש לשמוע אותך שנית.

ורדה ברקאית, תל-אביב

התלבושה של הנכרת וראי מספרו של ניל היא התלבושה של סיונו, הנתפל בפעם הראשונה בחייו ברבר בלתי-רגיל. אלה הקרייבים לבטיות החינוך קראו מוסו את ניל והתוכחו עליו, וכיום יש כבר השוללים חלק נכבד מרביו מכלי לפגוע בגדולתו כמחנה. מרבית ההורים מרגישים באופן אינסטינקטיבי כיצד לחזק את בניהם, ואם מדובר על הורים פרימיטיביים, הרי גם ניל לא יעזור. אם עובדת, המסורה מאוד לילדיה, יכולה מדי פעם להיות גם עובדת על ולהתפרץ ושום זעזוע נפשי לא יעבור על הילד, כשם שלא עבר עלי ועל אחי כשאמנו התפרצה עלינו בשל עומס העבודה. אנו חשים את עצמנו בריאים וחסרי קומפלקסים, אולי בתת הכרתנו אנו מופרעים, אבל הפי רעה זו לא התעוררה בשלך זה.

עדנה שמיר, ירושלים

ריקה וראי ללא פסק מעוררת מחשבות ברשימותיה. ואני נאלץ להתודות, שכאשר נמצאים בלב ים מהדהרים בהם ולא מעט מסתכלים על המנוחה בעת יעל. גם לי כת, גדולה יותר, בת שש, חתוכה ביד האם. אני — ביים, בירי האם תפקיד בירי לשמש כאם ולמלא את מקומו של האב. ריקה דיברה הרבה על המתח והאסור, היא מחייבת רק את המתח, אך ילד צריך להבדיל בין מותר ואסור, בין שבעת ברוך אל מחוץ לכתלי ביתו, שהאסור לא יבוא עליו כמחלומה. לא בכל בית הכל מסורר

במיוחד לילדים. משום כך מוטב שכבר בכית יודע הילד על מותר ואסור. אנו יודעים על אמהות המפציבות סכומים ניכרים לפינוק הילד בפירות, והן גם יקי ציבו ללא נבול סכומי כסף במידה שהדבר נוגע לבריאות הילד. אולם מעט מאוד תשומת-לב וכסף מקדישים לשיחת נפשו של הילד, אם בתי, לדוגמא, ידעה סכל נפשו רב על היותה ללא אב, בנלל היותי ביום, נפתרה הבעיה זמנית, על-ידי קניית בובה גדולה ויקרה לילדה. אמהות התפלאו: כל כך הרבה כסף להוציא על בובה? אולם הכובה לא היתה פינוק, היתה בה תרופה לנפש עצובה המתגעגעת לאבא.

צבי יקותיאל, מכוני חמיש אק/ ירושלים בלבים

התלמידים ישלמו

שמעתי את דעות חברי וחברותי בכיתות, בענין שבות המורים התיכוניים. אנו מאוד רגועים על השביתה. קיוונו כי אחרי החר משות הארוכות נבוא לנמסיה ונתחיל ללמוד לפי תכנית הלימודים. הורי כולנו עובדים קשה כדי להרויח את הכסף הדרוש ללימודים, אני, במקרה, התלמידה העובדת בערב כדי לשלם את הוצאות הלימודים. קראתי הרבה בעיתוני חוץ, ולא שמעתי על שבותיהם כה רבות וארוכות של מורים כמו בישראל וכל השביתות הללו הן לרעתנו. כי התלמידים חייבים לעבור את החומר הדרוש ולשלם בעד הימים בהם הם מושגתים מאונס.

עליזה אנגל, ראשון-לציון

קדושתם נפגמה

התאכזתי מאוד כששמעתי על מקרה האונס במנור הר תבור (העולם הזה 1007). כנצורי, פסחתי על שני הסעיפים — להאמין או לא להאמין. אך כשקראתי בשני הכתמים מאיימים לוותר על הרת, חושבני שקדושתם יחוד מעלם כן מעורבים בפשע, הנוגד לא רק את הרת אלא גם את התרבות. בנוגע להצעתם להתנדב לצבא בתור כמרים ליחידה נוצרית הנני חושב, כחייל משוחרר מאותה יחידה, שי היחידה הנוצרית בצה"ל לא תכיר בהם אפילו כנוצרים. אליאס תלחה, ירושלים

בטהובן מוד צ'יקובסקי

השבוע הנדיש שיעי נל-זר את הסאה, בצהקו על הקבוצות החיפאיות. ברצוני להעיר לשיעו מספר העי רות, והראשונה בהן שאני חוזר על מה שטענתי: כי את נביע הפדינה נתן ל-מכבי תל-אביב השופט דוד אי, ואם נדמה לשיעו ש-מכבי תל-אביב עשתה חשבון קטן בשחקק לפני שבועיים עם הפועל פתח-תקוה, כיון ש-שבוצה זו הינה רק צל של הקבוצה שהייתה אז, וב-קשר לכך שהקבוצות החיי-פאיות צריכות לקנות בביע ולשחק עליו בחיפה, באה המציאות וספתה על פניו של שיעו. המפלה שנהלה האלופה בשבוע שכבר אצל הפועל חיפה תוכר עוד שנים צבי ארגמן, חיפה

דברי ההשמצה והלעג של שיעו נלדו לחיפאים לא היו במקום. אינו חסר הקבו-צות החיפאיות את על פי חגיפאי אני, אבל למראה משחק של מכבי תל-אביב בשבת פאים לא היו במקומם. איני חסיד הקבוצות החיפאיות, אבל הפועל חיפה רציתי לדעת על מי צריכים לרחם ולמי צריכים לאסור תרומות. איני מתכוון להקטוף את נור, ורק סקקשו שלהבא יהיה ותיק יותר בכתובתיו. ישראל שמרונג, חיפה

שלום שיעו. חיפשתי אותך השבת במגרש החיפאי ולא מצאתיך. אני סבין שלא רציתם לצנח את הפועל חיפה לפני שנינו לקים יותר מקטמות בארון הנביעים, אבל קרי עת... רשת כואת! כדאי היה לשלם אפילו את מחירי הכרטיסים של מוסה, "מפל" כדי לראות איד צ'יקובסקי קרסם אפכם.

אני רוצה לראות שיעו יעו להראות עוד פעם אחת את פרצופו בחיפה. אני לא סקנא בו.

מאיר שורק, חיפה

בחי שאני מאוכזב מן שיעו. קנה לך נביע בסופמרקט ותומי את בטהובן שיכי ניע בשבילך את צ'יקובסקי.

רפי כהן, זכרון יעקב

שתיקה במלע, הכחשה בתרי

בעתונכם (העולם הזה 1004) נתפרסמה כפולת מנגנון כתבה תחת הכותרת, "הקומי פארית", ובה תובל דברים שכאלו נאמרו על ידי או על ידי מישהו אחר. מתוך הנהגה שמטרת הכתבה היא לגלות האמת בפני הקוראים, ברצוני לבקש מכם כי תואי לו למרסם תיקון קל: אין כל אמת בכל מה שנאמר בכתבה הנ"ל, פרט לשמות האחים המוכרים בה.

מ. בריסלע, המנהל הכללי של משרד הטען, ירושלים

חממה כנגד חממה: בהכחשתו של הקורא ב"טעל נכונים גם כותרת המאמר ומספר הגליון בו הופיע.